

PATVIRTINTA

Marijampolės savivaldybės
visuomenės sveikatos biuro direktoriaus
2020-12-31 įsakymu Nr. V-140

KORUPCIJOS PREVENCIJOS MARIJAMPOLĖS SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURO 2021-2023 M. PROGRAMA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Korupcijos prevencijos programos (toliau – Programa) paskirtis – užtikrinti ilgalaikę, veiksmingą ir kryptingą korupcijos prevenciją ir kontrolę Marijampolės savivaldybės visuomenės sveikatos biure (toliau – Biuras).

2. Programoje vartojamos sąvokos:

Korupcija – bet koks valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens elgesys neatitinkantis jiems suteiktų įgaliojimų ar nustatytų elgesio standartų, ar tokio elgesio skatinimas siekiant naudos sau ar kitiems asmenims ir taip pakenkiant asmenų ir valstybės interesams.

Korupcinio pobūdžio teisės pažeidimai – korupcinio pobūdžio nusikalstama veika ir jai tapatūs pagal pobūdį, tačiau mažiau pavojingi teisės pažeidimai, už kuriuos numatyta administracinė, drausminė ar kitokia teisinė atsakomybė.

Korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos – kyšininkavimas, prekyba poveikiu, papirkimas, kitos nusikalstamos veikos, jeigu jos padarytos viešojo administravimo sektoriuje arba teikiant viešąsias paslaugas siekiant sau ar kitiems asmenims naudos: piktnaudžiavimas tarnybine padėtimi arba įgaliojimų viršijimas, piktnaudžiavimas oficialiais įgaliojimais, dokumentų ar matavimo priemonių suklastojimas, sukčiavimas, turto pasisavinimas ar iššvaistymas, tarnybos paslapties atskleidimas, komercinės paslapties atskleidimas, neteisingų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimas, nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimas, kišimasis į valstybės tarnautojo ar viešojo administravimo funkcijas atliekančio asmens veiklą ar kitos nusikalstamos veikos, kai tokių veikų padarymu siekiama ar reikalaujama kyšio, papirkimo arba nuslėpti ar užmaskuoti kyšininkavimą ar papirkimą.

II SKYRIUS PROGRAMOS TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

3. Programos tikslas – išaiškinti ir šalinti korupcijos įstaigoje prielaidas, užtikrinti skaidresnę ir veiksmingesnę įstaigos bei jos darbuotojų veiklą.

4. Programos uždavinys – galimų korupcijų priežasčių, sąlygų atskleidimas ir šalinimas, įgyvendinant korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių planą, siekiant, kad visos lėšos, skiriamos įstaigai, būtų naudojamos pagal paskirtį ir racionaliai kokybiškoms sveikatos priežiūros paslaugoms teikti, klientų teisėms ir laisvėms užtikrinti, taip pat poveikis įstaigos darbuotojams, siekiant atgrasinti nuo galimos korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos.

III SKYRIUS

KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO BIURE PRIELAUDŲ ANALIZĖ

5. Socialinės:

5.1. santykinai maži sveikatos sistemos darbuotojų atlyginimai;

5.2. nepakankamai aiškus santykis tarp sveikatos apsaugos ir socialinės politikos;

6. Teisinės:

6.1. įstatymų bei įstatymų įgyvendinamųjų teisės aktų kokybės trūkumai, tam tikrais atvejais lemiantys teisės aktų kolizijas, dviprasmybes, nepakankamas savo teisių ir pareigų išmanymas visuomenėje sudaro sąlygas sveikatos sistemos darbuotojams piktnaudžiauti tarnyba, sudaryti dirbtines kliūtis žmonėms, siekiantiems įgyvendinti savo teisėtus interesus;

6.2. kokybės sistemų ir reglamentų stoka; nepakankama atsakomybė už padarytus pažeidimus; kontrolės sistemų netobulumas ir pan.

7. Struktūrinės:

7.1. Visų lygių sveikatos sistemos valdymas vis dar yra pernelyg biurokратиškas, pasižymi pertekliniais draudimais, apribojimais, įvairių pažymų, leidimų, papildomų dokumentų reikalavimais, procedūrų vilkinimu;

7.2. nepakankamos ir netobulos veiklos apskaitos ir kontrolės sistemos.

8. Visuomenės pilietiškumo stoka:

8.1. visuomenėje nepakanka teisingo supratimo, kas yra korupcija;

8.2. visuomenės požiūrio į korupciją neapibrėžtumas ir prieštaringumas;

8.3. nesipriešinimas korumpuotiems valstybės tarnautojams bei sveikatos sistemos darbuotojams;

8.4. piliečių nenoras dalyvauti antikorupcinėje veikloje.

9. Kitos prielaidos:

9.1. politinių struktūrų ir interesų grupių įtaka;

9.2. politinės valios nepakankamumas.

9.3. sveikatos sistemos įstaigos veiklos sritys, kuriose galimas korupcijos pasireiškimas:

9.4. prekių ir (ar) paslaugų viešieji pirkimai;

9.5. konkursai eiti pareigas sveikatos sistemos įstaigose.

10. Korupcijos prevencijos bendrosios priemonės yra šios:

11.1. korupcijos rizikos analizė sveikatos sistemos įstaigoje;

10.2. korupcijos prevencijos programos parengimas ir tikslinimas sveikatos sistemos įstaigoje;

10.3. informacijos apie asmenis, siekiančius eiti arba einančius pareigas sveikatos sistemos įstaigose, pateikimas teisės aktų nustatyta tvarka;

10.4. nustatytų korupcijos atvejų paviškinimas.

11. Veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, įvertinimą teisės aktų nustatyta tvarka atlieka įstaigos vadovo įgaliotas asmuo, atsakingas už korupcijos prevenciją ir kontrolę.

12. Sveikatos sistemos įstaigos korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas turi būti atliekamas atsižvelgiant į Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymą Nr. 2-170.

13. Antikorupcinis švietimas organizuojamas atsižvelgiant į šias nuostatas:

13.1. Biuro interneto svetainės puslapyje skelbiama įstaigos Korupcijos prevencijos programa ir jos įgyvendinimo priemonių planas. Pუსlapyje numatyta galimybė interneto vartotojams pateikti savo komentarus, atsiliepimus, siūlymus, pranešimus ir kt.

13.2. Biuro interneto svetainėje įvadiniame puslapyje skelbiamas elektroninio pašto adresas bei telefono numeris, kuriuo asmenys galėtų anonimiškai pranešti apie įstaigos darbuotojų galimus pažeidimus, susijusius su įstaigos veikla.

14. Įstaiga iškart privalo paviėšinti nustatytus korupcijos atvejus.

IV SKYRIUS

INFORMAVIMAS APIE GALIMĄ KORUPCINĘ VEIKĄ

15. Gavus informacijos dėl galimų ar korupcinių veikų, turinčių nusikalstamos veikos požymių, nedelsiant informuoti įstaigos vadovą ir Specialiųjų tyrimų tarnybą.

V SKYRIUS

GALIMOS KORUPCIJOS BIURE PASEKMĖS

16. Nevykdant veiksmingos ir kryptingos prevencijos politikos, korupcijos reiškiniai gali pažeisti visuomeninius santykius sveikatos sistemoje, dėl ko gali:

16.1. sumažėti sveikatos sistemos veiksmingumas, pablogėti teikiamų visuomenės sveikatos paslaugų kokybė;

16.2. atsirasti socialinė įtampa, kuri sumažina pasitikėjimą sveikatos apsaugos priežiūra;

16.3. sumažėti pacientų pasitikėjimas Biuro teikiamomis paslaugomis, visuomenės sveikatos specialistų profesine kompetencija;

17. Atsižvelgiant į šias pasekmes ir aiškiai suvokiant korupcijos pasireiškimo prielaidas galima numatyti veiksmingas prevencijos programos poveikio priemones.

VI SKYRIUS

KORUPCIJOS PREVENCIJA

18. Korupcijos prevencija sveikatos sistemoje – galimos korupcijos priežasčių, sąlygų atskleidimas ir šalinimas, įgyvendinant korupcijos prevencijos programos priemonių planą, taip pat poveikis sveikatos sistemos darbuotojams, siekiant atgrasinti nuo galimo korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos.

19. Svarbiausi yra bendrieji korupcijos prevencijos programos uždaviniai:

19.1. korupcijos prevencijos (kovos su korupcija) įstaigoje programos įgyvendinimas;

19.2. korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas;

19.3. įstaigos viešumo ir atvirumo teikiant paslaugas bei priimant sprendimus didinimas;

19.4. įstaigos veiklos sprendimų ir procedūrų skaidrumo ir aiškumo didinimas;

19.5. darbuotojų patikimumo, lojalumo ir sąžiningumo ugdymas;

19.6. visuomenės elgtis sąžiningai, pranešti apie korupciją motyvavimas;

19.7. valdymo kokybės gerinimas. Antikorupcinės aplinkos tobulinimas ir interesų konfliktų valdymas.

19.8. didinti viešųjų pirkimų skaidrumą;

19.9. teikimas informacijos klientams;

19.10. informavimas apie galimas korupcines veikas ir nustatytus korupcijos sveikatos sistemos atvejus;

19.11. bendradarbiavimas korupcijos prevencijos ir kontrolės klausimais.

VII SKYRIUS

VISUOMENĖS ĮTRAUKIMAS Į KORUPCIJOS PREVENCIJOS BIURE PROGRAMOS ĮGYVENDINIMĄ

20. Norint į Korupcijos prevencijos programą įtraukti visuomenę, reikia:

20.1. skatinti glaudesnę ir aktyvesnę visuomenės sveikatos specialistų bendradarbiavimą su visuomene, ugdant visuomenės narių pilietinę sąmonę ir nepakantumą negerovėms;

20.2. ugdyti antikorupcinę kultūrą (visuomenės ir įstaigos darbuotojų antikorupcinis švietimas, ugdymas bei nepakantumo korupcijai skatinimas);

20.3. skatinti darbuotojus bei kitus asmenis pranešti apie korupcinius teisės pažeidimus (ar mėginimus juos daryti) teikiant asmens sveiktos priežiūros paslaugas.

21. Sudaryti sąlygas telefonu, anonimiškai pranešti apie korupcinius teisės pažeidimus (ar mėginimą juos daryti). Analizuoti surinktą informaciją.

VIII SKYRIUS

SIEKIAMAI REZULTATAI IR VERTINIMO KRITERIJAI

22. Programa siekiama tokių rezultatų:

22.1. sumažinti korupcijos pasireiškimo tikimybę;

22.2. padidinti nepakantumą korupcijai;

22.3. pagerinti korupcijos prevencijos Biure organizavimą;

22.4. padidinti visuomenės pasitikėjimą teikiamomis paslaugomis.

23. Korupcijos prevencijos įstaigoje programos ir jos įgyvendinimo priemonių vykdymas ir kontrolė turi būti vertinami pagal šiuos rodiklius:

23.1. atliktų korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimo skaičių;

23.2. įvykdytų programos įgyvendinimo priemonių plano priemonių skaičių;

23.3. neįvykdytų programos įgyvendinimo priemonių plano priemonių skaičių;

23.4. programos įgyvendinimo priemonių plano įgyvendinimas nustatytais terminais;

23.5. asmenų, įstaigoje vykdančių korupcijos prevencijos ir kontrolės funkcijas, skaičiaus pokytį;

23.5. asmenų, pranešusių apie korupcinio pobūdžio teisės pažeidimus, skaičiaus pokytį;

23.6. oficialių pranešimų apie įtariamus pažeidimus ir iširtų pažeidimų santykį;

23.7. specialių straipsnių spaudos leidiniuose, pranešimų konferencijose, seminaruose, darbo posėdžiuose skaičių.

IX SKYRIUS

KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

24. Korupcijos programos uždaviniams įgyvendinti sudaromas programos priemonių vykdymo planas, kuris nustato uždavinius, priemones, jų vykdymo terminus bei vykdytojus.

25. Programos įgyvendinimo priemonių planas yra neatskiriama šios programos dalis. Planas tvirtinamas ir atnaujinamas Biuro direktoriaus įsakymu, atsižvelgiant į galimas ar nustatytas korupcijos pasireiškimo sritis.

26. Už konkrečių programoje numatytų priemonių įgyvendinimą pagal kompetenciją atsako programos priemonių įgyvendinimo plane nurodyti darbuotojai.

X SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

27. Programa vykdoma iš įstaigos biudžeto asignavimų.

28. Programos įgyvendinimo rezultatas – užkirsti kelią atsirasti palankioms korupcijai sąlygoms Biure, skaidrumo ir atvirumo užtikrinimas vykdant viešuosius pirkimus, administruojant bei teikiant paslaugas.

29. Už šios programos įgyvendinimą paskirti asmenys, nesilaikantys šioje programoje nustatytų reikalavimų, atsako pagal galiojančius Lietuvos Respublikos teisės aktus.
